

g valahol
k legszebb
ink csak

NY.

Á

gy helye-
gy orszá-
yanott, a
valódinak
je. Balról
jön ki a

EJTŐK.

t. 14-dik
gfejtése:

“.

g: Dózsa
y Ilonka,
Jolán, (a
sakugyan
s olvasó-
gfejtették
l, Porges
Roth He-
Mariska,

mban.

mm-épület.
társulat.

AZ ENYHE BIRÓ. (Lásd a 262. lapon.)

XXXI. kötet, 17. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. október 24-én.

BORURA DERŰ.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

FERKÓ csak nézett oda a bokrok felé s látta, hogy Sanda Náczi parancsolóan integet. Ferkó megértette.

— Maradjon csak nyugodtan itt, Lenke kisasszony. Mindjárt visszatérek.

Mikor odaért Sanda Náczihoz, ez így szólt:

— No's, fiacskám, ugy-e beváltottam a szavamat? A szép kisasszonyka meggyógyult.

— Meg... meg, hebegé Ferkó. De akkor éjjel kirabolták a házat.

— Hát aztán? Maradt még ott elég. Különben az nem a te gondod, nem is az enyém. Most egyéb dolgom veled... jöjj csak velem.

— Én most nem mehetek. Haza kell vinnem Lenke kisasszonyt.

— Jól van, hát vidd haza. De este jöjj ide. Hanem eljőjj ám, mert jaj lenne neked is, annak a finnyás kisasszonykának is, ha hiába várnálak. Tudod, hogy engedelmességgel tartozol nekem.

— Eljövök! szólt Ferkó ijedten.

Sanda Náczi eltávozott, Ferkó pedig haza kocsikáztatta Lenkét. Feje tele volt zavaros gondolatokkal, elmenjen-é az esti találkozára?

— Mit tehetek? Kénytelen vagyok. Majd megtudom mit akar, gondolá.

És késő este, mikor már mindenki mélyen aludt, kilopózott a házból. Mint valami tolvaj, a kerítésen mászott keresztül.

Másnap megint sok beszéd és találgatózás volt a Tarczaiék házában. Ferkót keresték, de nem találták sehol. Eltünése mindjárt föltűnt, mert rendes reggeli dolgait nem végezte el. Minden holmija ott volt, csak ő maga hiányzott. Hiába várták délig, nem került elő, de még délután és estére sem. Keresték testvérénél, a beteg Nellikénél, hogy talán oda ment; de ott sem volt. És nem jött elő másnap és harmadnap sem; eltűnt végképen, senki sem tudta hová.

— Tudtam én, hogy ez lesz a vége, szólt az öreg szakácsné. Az ilyen kis csavargó utoljára is megunja a tisztességes munkát és megszökik. Talán bizony meg is lopta a házat.

De már ezt hiába fogták rá, mert nem hiányzott semmi. Így hát nem valami nagyon sokáig gondoltak rá.

Csak a kis Lenke siratta sokáig az ő kedves védenczét és hevesen pörölt mindenkiével, a ki Ferkóról roszt mert monpani.

— Szegény Ferkó! sohajtá gyakran. Vajjon hova lett? Bizonyosan valami nagy baja történt, mert különben itt nem hagyott volna engem!

És a napok multak, a napokból hetek is lettek, Ferkóról pedig mégsem hallottak semmi hirt. Nem is várta már ezt senki, csak a kis Lenke és a Ferkó beteg hugocskája... Az öreg Tarczai, ha néha nagyritkán szólt is róla, összeránczolta a homlokát és boszusan mondá:

— Tuljárt az eszemen... becsalta magát a házamba, hogy megsegítse azokat a tolvajokat, aztán még egy ideig itt maradt, hogy nyomukra ne jöhessünk s

mikor már senki sem gyanakodott rá, akkor megszökött maga is.

A kis Lenke még nem igen értette jól, micsoda furfangos tervről beszél édes atyja; csak azt értette, hogy rosztat gondol Ferkóról, ezt pedig ő nem tűrhette el. Véde is mindig.

— Nem, Ferkó nem volt roszt fiú, Ferkó szeretett engem és szerette Nellikét; el nem hagyott volna minket, ha valami nagy baja nem esik. Oh én érzem, hogy nagy baja történt! Nellike is azt mondja, sirtunk is tegnap együtt sokat.

Mert Lenke eljárogatott a szegény beteg leánykához s atyja most ezt már nem tiltotta, sőt maga is eljárt oda. Még mielőtt Ferkó eltűnt volna, vállalkozott Tarczai arra, hogy meggyógyítja a szegény beteg leánykát. És Ferkó eltűnése után sem hagyta el a kis beteget.

— Akármi történt, ez a szegény beteg leányka nem tehet róla, mondá.

Igy esett, hogy egy napon aztán Lenke, mikor ismét meglátogatta Nellikét, valami fureszt hallott, aminek örült is, busult is.

Késő éjjel volt, mikor Nellike szunyadozva feküdt kis szobájában. A régihez képest már sokkal jobban volt, már járni is tudott, de még sokszor kinezta fájdalom s épen most is e miatt nem tudott jól elaludni. Mikor pedig nem aludt, mindig Ferkó után busult. És a mint most rá gondolt, mintha megzörgött volna az ablaktábla, aztán egy hang, a Ferkó jól ismert hangja szólalt meg félhalkan:

— Nellike alszol?

— Ferkó! Ferkó, te vagy!

Nellike kiugrott ágyából s az ablakhoz sietett. Ő volt, csakugyan ő volt, de nem a vidám, régi Ferkó. Sápadt volt s a hold fényénél látni lehetett, milyen szomorú. Ámulva nézte, hogy hugocskája, a ki azelőtt mozdulni sem tudott, ott terem az ablaknál; de mégsem erről beszélt, hanem így szólt:

— Pszt! Ne beszélj hangosan, Nellike. Végem volna, ha itt észrevennének.

— Oh Ferkó! Hát hol jársz? Mért mentél el?

— Ne kérdezz semmit, mert nem mondhatok meg semmit. Most messziről jöttem ide, titokban, csak azért, hogy lássalak és megmondjam neked, hogy nem jószántomból mentem el... nem akartalak elhagyni téged és azt a kedves Lenke kisasszonyt, a ki oly nyájas volt hozzánk, szegény árvákhoz. Nem vagyok háládatlan, sem pedig gonosztevő.

— Oh, mi azt tudtuk, mondtuk is mindig, akármit beszéltek.

— Rosztat mondtak rólam?

— Azt is... de nem Lenke kisasszony, ő megsiratott... most is sokszor együtt sirtunk.

— A többit nem bánom. Most már könnyebben fogom elviselni a sorsomat. De hát mondd csak, hogy van az, hogy ide tudtál jönni az ablakhoz? Meggyógyultál?

— Még nem egészen, de már sokkal, sokkal jobban vagyok. A Lenke atyja gyógyít... Oh! olyan jó ur! Reád haragszik... de azt mondja, én nem tebetek arról, amit te tettél.

Ferkó még sápadtabb lett. Aztán szomorun mondá:

— Igaza van, hogy haragszik... pedig én nem akartam véteni ellene... mégis vétettem, nagyon nagyot. Jót akartam, de olyan együgyű voltam, felhasználtak.

— Mit tettél? Oh szólj, Ferkó! Majd mi a kedves Lenke kisasszonnyal kérni fogjuk a jó Tarczai urat, s ő bizonyosan megbocsát...

— Nem, ne szólj egy szót sem arról, hogy itt voltam... legföljebb a jó Lenke kisasszonynak mondd meg, ha szomorodnék miattam... és ne is kívánd, hogy egyhamar láss, mert még te is olyan bajba juthatnál, mint én.

— Oh, engemet megvéd a jó Lenke kisasszony... mondta, hogy mihelyt egészen fölgyógyulok, magukhoz vesznek, én leszek az ő kis szobaleánya.

Ferkó úgy bámult rá, mintha erre a jó hirre megijedt volna.

— Az nagy baj lenne neked... és nekik is... félek!

— De hát miért? Én nem értek semmit a beszédedből, Ferkó! Valami gonosz titkot rejtegetsz, pedig tudod, jó anyáknak megesküdtünk halálos ágyán, hogy becsületesek maradunk.

— Ne is felejtsd azt el soha Nellike! Isten veled!

Az ablakon behajolva, megcsókolta hugocskáját, aztán eltűnt az éj sötétségében.

Nellike sokáig bámult utána a sötétbe s várta, hogy talán még visszatér. De nem tért vissza s Nellike, mikor visszafeküdt ágyába és elszenderedett, lassanként úgy képzelte, hogy az egészet talán csak álmodta. Még másnap sem igen tu-

dott tisztába jönni, kivált ha arra gondolt, milyen rejtélyes szavakat mondott Ferkó. De azért mégis csak örült az éjjeli látogatásnak, mert legalább azt tudta, hogy Ferkó él. Háttha valamikor kiszabadul abból a rejtélyes bajból, melybe belekerült? Akkor talán még visszatér és elmondja, mi történt vele.

Még javában töprengett ezen, mikor benyitott a kis Lenke s hozott, mint rendesen, jóféle csemegét a beteg leánykának, és hozott egy szép nagy vadvirág-bokrétát is.

— Nézd csak, Nellike, ezt is elhoztam megmutatni. Ezt a szép bokrétát valami kedves tündérke hozta nekem.

— Tündérke?

— Az. Én legalább azt hiszem, ám-bár az a csunya Ákos nevet rajta. Ma reggel, mikor kimentem a kertescskémbe, a kerítés mellett abban a zugocskában, a hol az én virágaim vannak, egy rózsabokron találtam ezt a szép bokrétát. Mind épen azok a virágok, a melyeket szeretek. Ezt már csak nem tudhatta más, mint valami jó tündér.

— De még valaki tudhatta... én emlékszem, Ferkó beszélte sokszor, hogy mikor kivitte Lenke kisasszonyt a mezőre, ilyen bokrétát kötöttek.

— Igen, az igaz! De hol van szegény Ferkó!

— Hogy most hol van, azt nem tudom; de a mult éjjel itt volt.

— Itt volt! És mért ment el újra? Mért nem jött vissza hozzánk? Oh, az a csunya Ferkó!

— Ne haragudjék rá, kedves Lenke kisasszony! Valami nagyon szomorú álla-

potban van, az bizonyos. De olyan furcsákat beszélt, hogy nem értettem meg a felét sem. Csak azt kérte, ne higyük róla rosztat...

— Oh én nem is hiszek! Szegény Ferkó! Bizonyos, hogy ő dobta a kerítésen át ezt a virágot a kertcskémbé, azt akarta vele mutatni, hogy nem felejtett el. Hanem tudod, ha még egyszer eljön, ne ereszd el, maradjon itt, és ha valami baja van apácskám majd segít. Olyan szépen fogom kérni, hogy megbocsát neki.

— Csak eljönne!

A két kis leány aztán váltig törte a fejét, hogy miért nem maradt itt Ferkó ha már visszajött; ezt persze nem tudták kitalálni, de azt roppant keményen eltökélték, hogy ha Ferkó még egyszer meglátogatná valamelyiköket, nem eresztik el többé.

És azután várták megint minden nap, várták éjjel is, hogy majd megint bekopogtat az ablakon; de hiába vártak, a napok és éjek multak, de Ferkónak többé hírét sem hallották.

Hallott e helyett Lenke más hirt, a min meg is ijedt, de örült is. Tarczai pár nap óta nagyon komoly arccal jött mindig haza; látszott, hogy valami nagy gondja van. Végre egy este így szólt:

— Kedves fiaim, szedjétek össze holmitokat, holnap reggel el fogtok utazni.

— Hova, kedves apa?

— Nem messze, egy jó barátomhoz, ki ott lakik a Bükkös erdő alján, abban a szép vadászlakban.

— Az erdész bácsihoz megyünk? szólt Lenke. Jaj de jó lesz! Egyszer voltunk ott majálison... olyan szép ott!

— De kedves apácska, mért kell oda mennünk? kérde Ákos.

— Mert itt a városban igen veszedelmes himlőbetegség pusztít, könnyen elkaphatnátok. Ott lesztek, míg itt a baj el nem mulik. Majd én koronként meglátogatlak.

(Polytatása következik.)

KIS MADARAK.

JERTEK, felénk repkedjétek
Éhes fakó kis verebek —
Kenyér morzsát hintek nektek,
De csak mohón ne szedjétek!
Szép rendjében egyetek,
Mert megromlik begyetek.

AZ ENYHÉ BIRÓ.

(Képpel a czimlapon.)

EJNYE mit kell látnom,
 Jó Kullancs barátom!
 Mint holmi vadállat,
 Szétszedted babámat!
 Szegénynek a karja
 Többül kicsavarva!
 A lába meg térdbe
 Van rutul kitépve.
 Tudod-e, hogy most már
 A büntető bot vár?
 De szemedből látom
 Pajkos, de hü játom:
 Hogy bűnödöt bánod —
 Tehát megbocsátok.

ANDORKA KIRÁNDULÁSA.

— Beszélyke négy képpel. —

LÁTTATOK már olyan két- és három kerekű vaskocsikát, melybe nincs ló fogva, mégis viszi azt, a ki benne ül? Persze, mert a kocsikázó maga hajtja a lábával. Tudom, láttatok, mert kicsiben játéknak sok jó és ügyes gyermek megkapja.

Volt ilyen kis játék-kocsija Andorkának is, de neki nem telt benne kedve.

— Nem ér az enyém semmit. Ezzel nem lehet igazán gyorsan karikázni, kicsiny a kereke, nehezen mozog. A Jenő bátyámé, — az már egészen más! Ha én egyszer abba ülhetnék bele! Az már igazi vasparipa, olyan hatalmas kerekei vannak, hogy csak egyet mozdul az ember lábával, hát elkarikázik fél mértföldnyire!

Nem telt bele öt perc, már ott settenkedett Andorka a kocsiszin körül, a hol bátyja az ő vasparipáit tartotta: egy két-, s egy három kerekűt.

— Ohó ifuracskám, miben töri itt a fejét? kérde az öreg udvaros gyanakodva.

— Nem töröm én a fejemet, hogy törném? Hiszen az fájna! felelt Andorka, mintha nem értené a kérdést.

— Már pedig én látom, mire fáj a foga...

— Dehogy fáj! Nincsen semmi baja a fogamnak...

— Jól van jól, csak csufolódjék, ifuracskám! De én azért a multkor is láttam, hogy ki akarta csenni a Jenő úrfi vasparipáját; de Jenő urfi nem engedte, jól is tette, mert az nem gyerekkézbe való. Még a nyakát szegné. Azért hát csak azt mondom kedves ifuracskám, sétáljon odább, mert különben jelentem a dolgot Jenő urfinak.

— Beszélek én vele magam is. Épen ott jön ni.

Jenő izmos tizenhat éves fiu volt s egy barátjával épen lapdázni indult. A kis Andor utána futott.

— Jenő, ugy-é megengeded, hogy a te kétkerekű vasparipádon kocsikázzam egy kicsit, csak épen egy kicsit. Az a goromba János nem akarja megengedni.

— Nagyon helyesen teszi, mert én sem engedem meg. Nem tudsz te azzal banni.

— De tudnék, ha próbálgatnám.

— Persze, aztán eltörnéd a kezed-lábad, meg az én vasparipámat is. Legény kell ahhoz, nem kis fiú.

— Oh láttam én, milyen könnyű azt mozgatni és vezetni.

— Akár láttad, akár nem, de én nem engedem. És valahogy eszedbe ne jusson titokban ráülni, mert ha megtudom, ezzel a lapdaverővel kiporolom a ruhádat, de úgy, hogy te is megérzed.

Jenő eltávozott barátjával, Andorka pedig egy kis ideig kételkedve állt meg. De nem sokáig habozott.

— Csak azért is megteszem! Jenőék amarra a mezőre mentek, s estig haza sem

térnek. Az a gombba vén János elment... most nem lát senki. Pompás idő van, én bizony kirándulok.

Előhúzta a vaskocsikát és fölkapaszkodott a keskeny ülésre, honnan az ő gyöngelábai alig bírták megmozdítani a hajtótengelyt. De egy kis erőfe-

szítéssel elérte céljait, a vasparipa, habár lassan, megmozdult és Andorka mihamar kint volt az uton, hol nagy gyönyörössel karikázott előre.

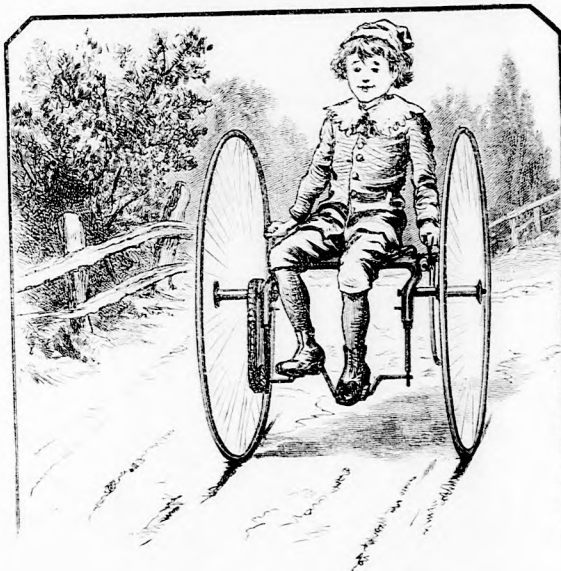
— Csak Jenővel ne találkozom, akkor nem lesz baj. De ő nem láthat meg, a falu tulsó felén van. Nagyon pompás multság!

Kissé lassan ment ugyan, de Andorkát ez nem csüggesztette. Nem igen messze

olyan helyre ér, a hol az ut lejtős, ott aztán magától is gurul a kerék. Csak odáig kell egy kicsit erőlködni, mert fölfelé biz az nem megy könnyen. Egy öreg gazda nevetve meg is szólította:

— Nagyon csökönyös lovai vannak, ifiur. Talán gyorsabban előre jutna amúgy gyalogosan. Lám én is elhagyom.

— Megálljon csak, majd meglátja mindjárt. Még el is hagyom.

... KARIKÁZOTT ELŐRE.

— De bizony jobb lesz csak csöndeseceken koczogni, úgy legalább nem érheti veszedelem, hogy elragadják a lovak.

Az öreg tovább ballagott, de Andorka mihamar talált más bámulókra. Egy parasztfiú ment ott egy kis leánykával s a kicsike ugyan csak csodálko-

zott, hogy az a koci ló nélkül is előre mozog.

— Ugy-e Marcsi ez gözmasina?

— Dehog az! Látod, hogy az ifiur maga hajtja a lábával.

— Jaj de hatalmas erős ember lehet!

— Dehog hatalmas, még olyan erős sincs mint én. És ha én szaladni kezdek, utol nem ér azon a bolondos szerszámon

Ezt hallotta Andorka s megvetőleg nézett Marczira.

— Tudsz iste hozzá, hogy mi ez! szólt oda félvállról.

— No hát fogjunk hozzá, érjen utól!

S Marczy szaladásnak eredt a kis leánnyal, de Andorka nagy bölcsen nem akart versenyezni, mert még mindig fölfelé vezetett az ut.

— Megálljatok csak! Majd megmutatom én mindjárt, csak egyszer ott fönt legyek.

Végre elérkezett az utama pontjára, honnan már lefelé kellett ereszkedni. Még egy-két nyomás a lábával és aztán forog a kerék magától.

Megisindult, eleinte mérsékelten, aztán egyre sebesebben.

Pompás volt, csak fogózni kellett erősen, hogy a kissé kényelmetlen ülésről le ne zökkenjen. Csak úgy porzott utána! Most aztán próbáljon valaki versenyt futni vele. De még utjába sem volt tanácsos állani, mert menten elgázolja, akár a vasuti kocsí. Egy öreg anyóka ballagott előtte és későn vette észre a veszedelmet; félreugrott ugyan, de ijedtében elesett és haragosan kiáltá:

— Ejnye, hát ez miféle ördögös portéka? Mért nem kiált előre, hogy a böcsületös embör kitérjen?

Andorka nagyot nevetett és tovább karikázott. Nem messze egy öreg ember vezette kantárszáránál fogva a talyigába fogott csacsiját. Ennek már oda kiáltott Andorka:

— Félre az utból!

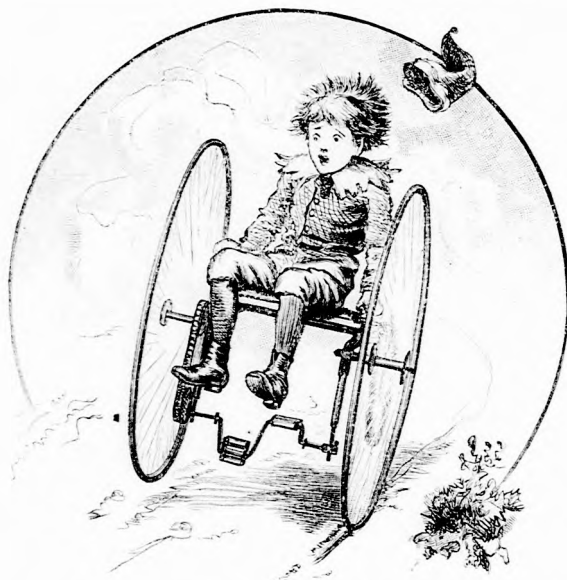
Az bizony szükséges is volt, mert ha a talyigába ütközik bele, abból már baj lehetett volna. Persze, ha tudja kormányozni a vaskocsiját, akkor ő kerüli ki; de hát arra nem volt elég ereje, hogy a kormányt megtartsa és mozgassa; rohant a vaskocsi egyenesen előre, a mint megin-

dult. A talyigás félre is állt, de haragosan.

— Már ez megint micsoda oktalanság! Ez a gyerek nem tud bánni azzal a fura szerszámmal és neki kerekedik a világnak. Még bajba keveri magát is, másokat is.

Andorka hátra pillantott és hetykén mondá:

— Ne féltsen engem, csak térjen ki mindenki idején.

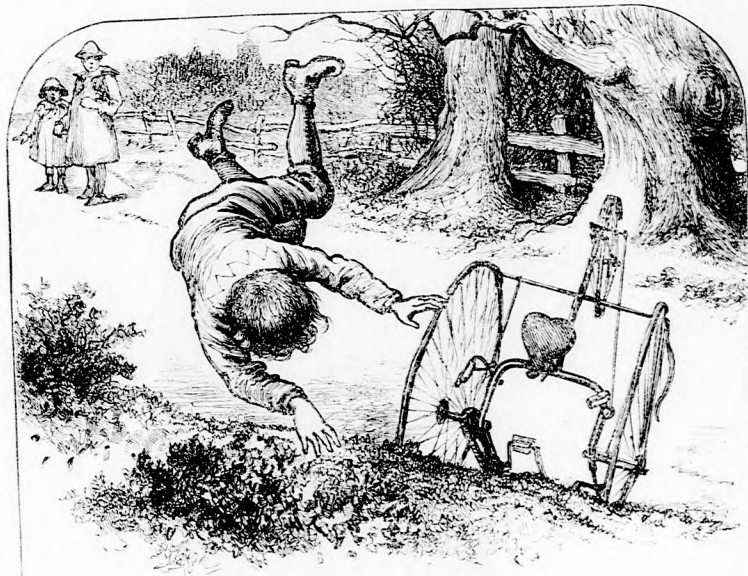
... IJEDTEN KAPASZKODOTT. (Lásd a 265. lapon.)

Ez a hetykélkedés azonban mindjárt bajt hozott. A mint hátra fordult, lábai lecsúsztak a gyorsan forgó hajtótengelyről és többé nem tudta visszatenni. Ijedten kapaszkodott (Lásd a képet a 264. lapon.) a mennyire lehetett, de úgy érezte, hogy mindjárt lebukik. Jaj, csak meg lehetne állítani azt a neki vadult vasparipát! Csak ne volna olyan nagyon lejtős az út! De

még messze van az alja... csak odáig fenn bírja magát tartani...

A gyors karikázásban utólérte Marczit és testvérkéjét, s el is hagyta őket, de nem jutott eszébe dicsekedve szólni hozzájuk. Most már a kicsi leányka is nem úgy látta, hogy hatalmas, erős vitéz az az ifiúr.

— Nézd csak, Marczy, milyen ijedten néz... mintha sirni akarna. Mi a baja?

...LEZUHANT A FÖLDRE. (Lásd a 266. lapon.)

— Bizonyosan elragadta a paripája, nevetett Marczy.

Aztán gunyosan kiáltá:

— Álljon meg, ifiúr! Leveti a paripája, felfordul a kocsija! Ni, kezd görbén fordulni, neki megy az út szélének.

Már ebben tökéletesen igaza volt Marczinak. Az egyik kerék nagyot zökkent egy kőben és ezzel a vaskocsi, mivel An-

dorka nem tartotta erős kézzel a kormány rudját, elfordult az egyenes irányból és neki ment az út magas partjának.

Andorka még jóformán nem is tudta, mi történt vele, mikor egyszerre nagyot recsegett-ropogott az egész jármű, hirtelen ütődéssel vágódott az út oldalához s a nagy zökkenéstől magasra föllódult a levegőbe, hol bukfcenzet vetett, aztán le-

zuhant a földre. (Lásd a képet a 265. lapon.) Szinte nyekkent bele, afeje kábult lett, az egyik lábában hirtelen nagy fájdalmat érzett.

A távolban Marczy és a kis leány, az öreg asszony és talyigás látták ezt és hangosan kaczagtak. Meghallhatta volna Andorka is, de ő most se látott, se hallott, hanem a földön elterülve maradt. Fejében zavaros gondolatok kavarogtak.

— Mi történhetett velem?... Lebuktam... valami bajom esett... nem tudok fölkelni... talán eltört a lábam.

Erre a gondolatra roppantul megijedt.

— Oh, minek is indultam neki... most hogy jutok haza... és az a szerencsétlen szerszám hogy kerül haza... mit fog Jenő mondani... most még ő is megver!

...SZÉTNÉZETT.

Már inkább elviselte volna a verést is, csak otthon lett volna. De arról szó sem lehetett, ha csak nem segíti valaki.

Nagy kínosan felült és szétnézett. Jó messzire látta azokat az embereket, a kikkel az imént találkozott és gunyolódott, hetykélkedett. Most ezeket hívja segítségül?

Ezt még nagy fájdalmai közepett is szörnyen röstelte, de még sem tudott magán másképp segíteni. Rá kellett magát

szánnia, hogy segítséget kérjen. Siránkozva, könyörögve kiáltozó:

— Kérem... oh kérem szépen... segítsenek!

Legelőször Marczy ért oda és mint afféle nevetlen gyerkőcz, még akkor is nevetett, mikor látta, hogy Andorkának valami baja van.

— No ifiur, hát elhagyott ugyan, de a mint látom, nem nagy öröme telik a dicsőségben.

Andorka nem felelt a gunyolódásra, mert nagyon el volt busulva. Egy két perc mulva oda ért az öreg asszony is. Ez már nem gunyolódott, hanem mindjárt segítségre gondolt.

— Tessék! Mindjárt gondoltam, hogy baj lesz belőle. Megütötte magát, ugy-e? Talán még nagyobb baja is van?

— Nem tudom, nyögte Andorka; a jobb lábam nagyon fáj!

— Talán eltörte, vagy kifeczamította! Jézus! Már kész a baj. No, most csak szaporán haza kő vinni.

Oda ért a talyigás ember is. Az is jószívűen kész volt a segítségre.

— Nem is értem, hogy adhatnak ilyen veszedelmes szerszámot ilyen gyerek kezébe, mondá.

Andorka megvallotta, hogy nem az övé a vasparipa, elcsente, titokban rendezte a kirándulást, fél is most a bátyjától.

— No hiszen, ha az én fiam volna, ki is kapna! szólt a talyigás.

— Mivel azonban Andorka, szerencsére, nem volt a fia, hát nem is bántotta, hanem föltette a talyigára, hátul odakötötte a vaskocsit és így aztán szépen lassan haza vonszolta őket a csacsi. Andorkának annál nagyobb volt a félelme, mert látta, hogy a nagy ütődésben a vaskocsi kerekének is baja esett. Jaj, csak Jenő meg ne látná mindjárt.

Nem is látta meg. A mint a házhoz értek, csak egy cselédet tudtak előkeríteni. Ez pedig így szólt:

— Odakint vannak mindnyájan a kertben... Lajos bácsi jött meg.

Erre még nagyobb lett Andorkának a búbánata. Eszébe jutott, hogy Lajos bácsi a minap ígérte, hogy el fog jönni és elviszi őket, Jenőt és Andorkát, néhány napra magával Budapestre. Mi lesz most már ebből?

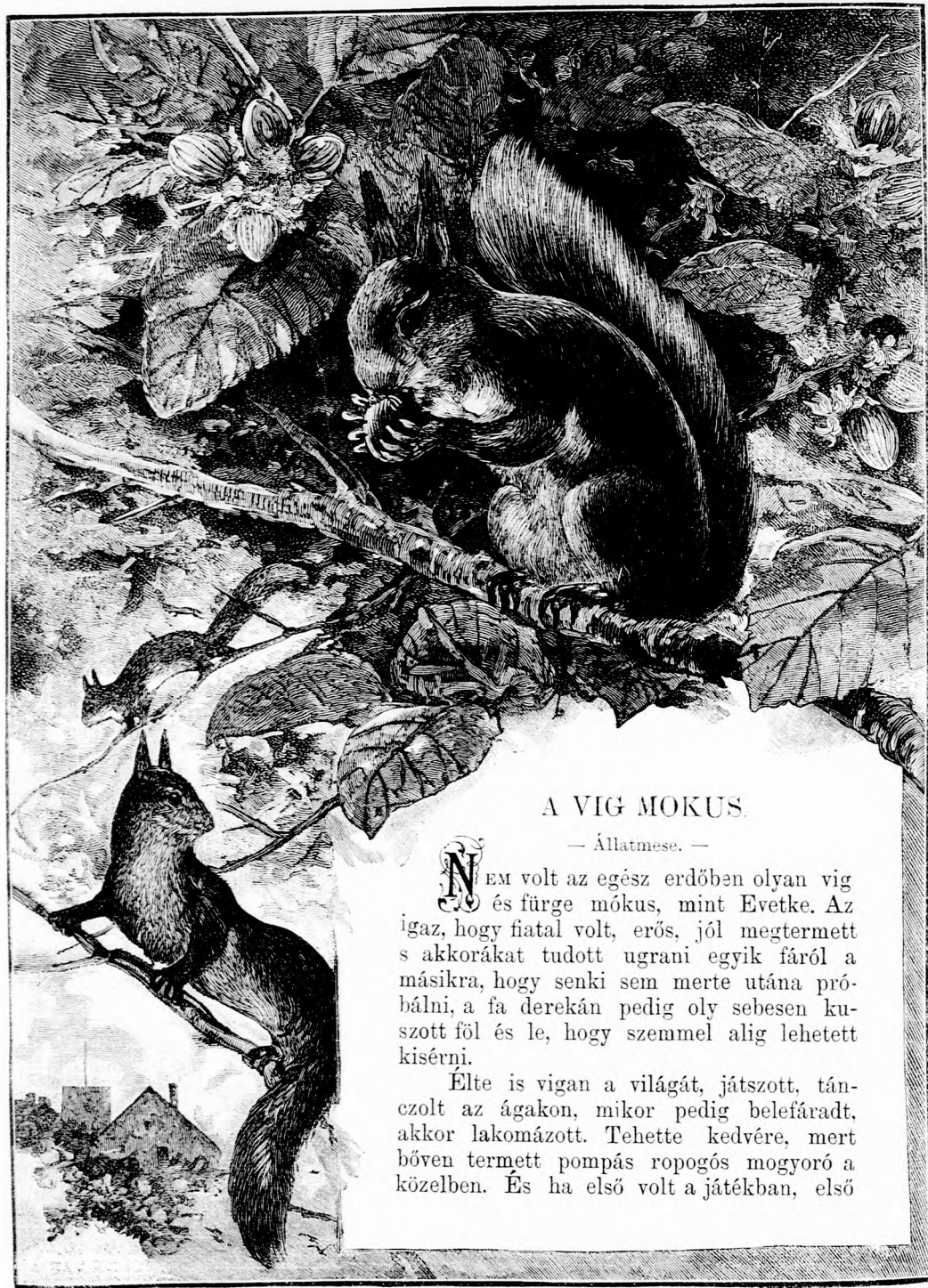
Hát biz abból semmi sem lett, már tudniillik Andorkára nézvést. Mert őt ágyba fektették s nem sokára előjött a mama, aztán az orvos, aki mozgatta, igazította a kifeczamosított lábát, ami ropantul fáj. Aztán kijelentette az orvos, hogy Andorkának pár napig nyugodtan fekéüdnie kell az ágyban.

Lajos bácsi pedig másnap elutazott, csak hogy nem egyedül, hanem Jenővel. Andorka az ágyban sirdogálva hallgatta, mint robog el velök a kocsi. A mama pedig így szólt:

— Magadnak tulajdonítsd kedves fiam. Most vigan lehetnél, Lajos bácsival és Jenővel kellemes utazást tehetél, sok szépet láthattál volna, e helyett pedig itt az ágyban fogsz busongani. Tanuld meg, hogy a ki hibát követ el, hasztalan biza-kodik abban, hogy titok marad; mert valami módon mindig megkeserüli.

KÉPREJTVÉNY.

A VIG MOKUS.

— Állatmese. —

NEM volt az egész erdőben olyan vig és fürge mokus, mint Evetke. Az igaz, hogy fiatal volt, erős, jól megtermett s akkorákat tudott ugrani egyik fáról a másikra, hogy senki sem merte utána próbálni, a fa derekán pedig oly sebesen kuszott föl és le, hogy szemmel alig lehetett kísérni.

Élte is vigan a világát, játszott, tánczolt az ágakon, mikor pedig belefáradt, akkor lakomázott. Tehette kedvére, mert bőven termett pompás ropogós mogyoró a közelben. És ha első volt a játékban, első

volt az evésben is, három annyi mogyorót elpusztított, mint akármelyik öreg mókus.

Egy napon így szólt hozzá egy öreg mókus:

— Hallod-e, Evetke, én nem látom, hogy egyebet csinálnál, mint játszol, vagy eszel, vagy alszol. Pedig már hűvösödni kezd az idő, megérett a dió, mogyoró, ideje volna, hogy télire ellásd magadat eleséggel.

— Ráérek még arra! Van eszem, hogy ezt a gyönyörű időt nem töltöm afféle unalmas munkával.

— Pedig jó lesz, ha követed tanácsomat, mert hosszú tél jöhet, akkor majd megbánod, hogy csak játékkal töltötted az időt.

— Nem félek én a téltől. Akkor is talállok elég enni valót, aztán meg annyi a jó pajtásom, hogy csak győzzek járni a sok vendégségbe.

Az öreg csak rázogatta a fejét. Evetke pedig tovább mulatott. Egy reggel azonban, mikor kidugta odujából az orrát, csupa fehér volt odakint minden, -- nagy hó esett. Evetkének jó bundája volt, tehát nem igen fázott, hanem sétálni, ugrálni nem igen volt kellemes a fagyos, sikos hóban. Pedig mégis ki kellett menni eleséget keresni. De a mint a mogyorófához ért, boszusan látta, hogy az teljesen le van kopasztva. Mert a megelőző napon ott jártak az emberek és leszedték a mogyorót. Itt-ott akadt egy elfelejtett szem, azzal Evetke kénytelen volt beérni.

— No, sebjaj! Holnap majd beinvitálom magamat a szomszédhoz ebédre. Jó pajtásom, sokat játszottunk együtt.

Hanem a szomszéd mókuska éppen nem fogadta szívesen.

— Nagyon sajnálom, de nincs fölösleges készletem. Csak éppen hogy magam megélek tavaszig. Nem adhatok másnak.

— Oh, te csuf fősvény! pöfögte Evetke. Szerencsére nem mind olyanok.

De bizony szerencsétlenségére mind olyanok voltak. Mind azt felelte, hogy először is magára kell gondolnia, a tél hosszú, nem vesztegethetik másra megtakarított készletöket.

— Mért nem gyűjtöttél te is? Volt időd egész nyáron és őszön át! Mi is játszottunk, mi is mulattunk, de gondoltunk a nehéz napokra is.

Hiába hivatkozott Evetke a barátságára, az együtt fűzött vidám játékokra, nem használt az semmit. Keservesen kellett keresgélennie egy-egy ottmaradt mogyorót, makkszemet, de aztán jött olyan nagy hó, hogy nem lehetett alóla semmit kikaparni. Evetke ott éhezett, busongott odujában, a sok böjtöléstől egészen lesóványodott és már alig-alig birt elővánszorogni. Vége lett a híres vígságának, most már csak jajgatott és sopánkodott.

— Ha a vig napokban tudtam volna néha egy kicsit komoly is lenni, most is lehetnék vig! Ah, senki se számítson arra, hogy mások segítik meg olyanban, amit magának kellett volna megtenni; csak az számít jól, a ki a maga erejére számít és jó napjaiban gondol a roszakra.

S mire a télnek vége lett, a vig Evetkét éhségtől kimulva találták meg odujában.

A TÜNDÉR ÉS A MANÓK.

— Meséli *Ida néni*. —

NAGY hegynek mélységes gyomrában szünet nélkül dolgoztak a kis manók. Kip-kop, kip-kop, egyre kongott a kalapácsuk. Furtak, furtak, ástak, kutattak és halomra gyűjtötték a tenger kincset.

Mélyen elrejtve a föld alatt folyt az ő munkájuk. Nem látta őket soha emberi szem. Nem is gyanította senki, mily érces az a hegy. Az egész vidék elhagyott volt, sűrű vadon, ahova csak nagy ritkán tévedt egy-egy vándor.

Egy csermely rohant végig a völgyön, szeszélyes vig gyermeke a hegynek, tiszta mint a kristály. Hol magasan felzökelt, hol bujkált a sziklák közt, vagy a bokrok sűrűjében, melyeket a vadszőlő kaecsei lugossá szőttek össze.

Egy óriási szikla aljában, mely majdnem egészen föléje hajolt, kis örvényt képezett a patak. Forgott, morgott, aztán újra neki iramodván, sebes szökéssel nyargalt tovább a völgyön.

A nagy sziklának különös alakja volt; emberi arczhoz is hasonlított kicsit és a lecsüngő páfrányok és szeder-indák miatt a nép Ádámszakállának nevezte el. E szikla volt a csermely tündérének kedvencz tartózkodási helye; ott szeretett játszani a szép fehér kövekkel, melyeket gömbölyüre sikáltak a habok; fecsegett a madárkákkal, az arra vonuló felhőkkel és üzenetet küldött velök távoli rokonainak. Szép volt a tündér, bohó, pajkos és örökké jókedvű.

A kis bányászokat, a manókat, ő nem ismerte, mert azoktól erős sziklafal választotta el.

Egy nap azonban az örökké dolgozó munkások utat törtek maguknak egészen a csermely forrásáig. Volt bámulás, meglepetés mindkét részről, mikor megpillantották egymást. A manók csodálattal nézték a tündér szépségét, ez meg kíváncsian bámulta a sziklából előtűdülő furesa törpéket, kiket a hegyes sapka, melyet a fejükön viseltek, még jobban elcsufított.

A tündér hamar megbarátkozott velök, ámbátor kedélyük és természetük nagyon különböztek egymástól. A komor munkások szerették hallgatni a pajzán szomszéd asszonyka vig csevegését és nem is nehezteltek meg érette, ha sürgetős munkájokban háborgatta őket.

— Mit kerestek ti itt, miért törítetek a sziklát? kérdé egyszer tőlök.

A manók megmutatták neki. A letrődelt kövekből szép aranyszemeket szedtek ki.

— Ejnye, de gyönyörű ez a sárga por! — mondá a tündér. Aztán mit csináltok vele?

— A kincses tárunkba visszük, felelének az apró bányászok.

— Ugyan mutassátok meg nekem! kéré a tündér; — nagyon szeretném látni.

Ehhez bizony nem volt eleinte kedvök; de a tündér addig rimázkodott, míg levitték a kincses tárunkba.

Beláthatatlan hosszú csarnokokból állt az, melyek a hegységek alatt elágaztak. A fölhalmozott drágakövek világították meg a földalatti folyosókat: itt piros, amott zöld, majd kék vagy sárga fényt árasztva.

— Nézd meg jól, mondá a vezető a tündérnek; — láttál-e valaha ilyen pompát? E gyémántokat itt nagy fáradsággal gyűjtöttük össze, ezeknél szebbek sehol sincsenek a világon. Mit szólsz e piros rubintokhoz? Hát ezek az opálok, e zafirok nem csodálatra méltók?

— Szépek e színes kavicsok, — felelt a tündér — de én jobb szeretem a virágokat az én csermelyem partján.

A manók elnevezték magokat.

— Milyen bohó vagy te — mondá az egyik — hiszen azok elhervadnak!

— De ismét megújulnak, viszonzá a kis tündér; éppen ez a szép bennök.

Majd az arany és ezüst halmazokhoz vezette a manó.

— Látod, ide hordjuk majd azt, amit e hegyben találunk.

— És ez mindig itt fog maradni? kérdé a tündér; — miért nem külditek a föld színére vándorolni? Lám, az én víz-cseppjeim mindig utban vannak, egy perczig sem engedem őket pihenni, hanem elküldöm világlátni. A tengerben hó-fehérré mosakodnak, felszállnak az égre és a felhőből visszatérnek hozzám. Azért is olyan frissek mind és olyan tiszták.

— Csak az kellene még — válaszolt a manó — hogy kincseinket a föld színére

küldjük. Nem kerülne vissza belőle hoz-
zánk semmi! Hiszen az ember mind ször-
nyen sovárog a nemes érczek és drága-
kövek után! Azért vigyázz is magadra,
eszeden járj, te kis fecsegő, és el ne áruld,
hogy ez a hegy itt mennyire bővelkedik
aranyban. Ne is vigy egyebet a föld szí-
nére mint értéktelen kavicsokat.

— Majd vigyázok magamra — mon-
dá a tündér; — de én magamnak vihetek
ebből az aranyból játszani? Nagyon tet-
szik nekem.

A manók megengedték, de csak akkor,
a midőn újra megígérte, hogy nem engedi
meg a vízcsöppeknek, hogy az arany-
szemeket, melyeket netán elhullat, tovább
vigyék.

A tündér egy ideig megtartotta sza-
vát; de később aztán bizony csak nevette
a manók aggodalmait és nem követte
intésüket.

— Szép az arany szem a fővényben,
mondá; — úgy csillog, hogy öröm nézni.
Uj disze van a csermelyemnek, miért fosz-
tanám meg tőle?

És ő maga szórta bőven az arany-
port a vízbe, a mennyit csak elvihetett a
manóktól.

A gyors habok vigan sodorták tovább
a belédobott arany szemeket. Vitték, vit-
ték ki a völgyből világgá; ott az embe-
rek rájuk akadtak és fölkeresték a cser-
mely forrását és az arany-rejtő hegyet.

Vége lett most a tündér és a manók
nyugalmának. Nem volt többé csendes a
völgy. Az aranykeresők zsvaja váltotta
föl a madárkák édes dalait. A tündér nem
mehetett többé az ő kedvencz mulató-
helyére. A csermely vize nem volt többé
tisztá, az aranymosók gátokba szoritották
és munkára kényszerítették. Sokszor vér
is festette a habokat, mikor a kapzsi
munkások néhány arany szemért össze-
kaptak.

A manók kénytelenek voltak mind
mélyebbre bujni és vájni az emberek elől.

Keserü szemrehányásokkal illették a kis
tündér asszonykát.

— Ó, bárcsak jóvá tehetném hibá-
mat! — zokogott szegényke. Ugyan gon-
doljatok ki valamit, hiszen ti vagytok az
okosabbak!

— Időt kellene nyerni, mondá a leg-
öregebb, hogy elzárhassuk a dus arany-
erekhez vezető aknákat. Ha mi egyszer
betömtük azokat, nem találják meg többé
soha az emberek.

A manók sokáig tanakodtak.

Végre így szóltak a tündérhez:

— Csak egy módunk van. Kérd meg
a felhőket, küldjenek rettentő záporosót e
vidékre, hogy megáradván a csermely, el-
ronthassa az aranykeresők gépeit, úgy
hogy hosszabb ideig munkáikban akadályozva
legyenek. Mi addig szorgalmasan
dolgozunk és lehetetlenné teszszük nekik
többé itt aranyat bányászni.

A kis tündér kérelmére megeredt a
zápor és zugó folyammá változtatta át a
csermelyt, mely rombolt s pusztított min-
dent, amit az emberek ott megalkottak.
Hozszu ideig kellett a munkának szünet-
telnie; azalatt pedig a manók elzárták az
arany utját, még pedig oly alaposan,
hogy az emberek többé nem férközhettek
hozzá. Hiába kutatták, hiába furták ke-
resztül-kasul a hegy oldalait — az arany
eltűnt örökre.

Csak a manók és a csermely tündére
tudják, hol rejlik.

Néha, néha, amikor megárad a cser-
mely, akadni még néhány szemre, de ezek-
nél többet nem lehet találni, mert a ma-
nók féltve őrzik a kincsüket.

BETÜ REJTVÉNY.

l	us	ként	k	i	t
a		1885		ö	

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXI. köt. 15-dik számában közölt szövegrajtvény megfejtése:

Mű, vész = művész.

Helyesen fejtették meg: Sebes Vilma, Tedesco Aurél, Donáth Dezső, Székely Aladár, Günther Aurél, Weisz Béla és Kornél, Wassermann Gizella, Mariska és Ilonka, Oravecz Ida és Juliska, Sziklay Ilonka, Bakonyi Pál, Dózsa Aranka és Ödön, Hubert Sárka, Miska és Gyula, Redlich Ella, Jászay Jenő, Latkóczy Etelke, Havassy Béla, Müller Gyula, Tausig Hugó, Hajós Soma.

*

A »Kis Lap« XXXI. köt. 14-dik számában megjelent rejtvény megfejtését még beküldték: Lusztig Mariska, Nagy Zoltán, Müller Gyula, Wagner Valéria.

G Y Á S Z.

Sokatok hálás emlékezetében lehetnek még azok a vonzó kis rajzok és elbeszélések, amelyekkel »Wolf Györgyné« kedveskedett a »Kis Lap« olvasóinak. Minden sorát a szívjóság és gyöngédség melegítette át, s mosolygott belőlük felénk a szeretetreméltó enyelgés. Most e gyöngéd szívet a legfájdalmasabb sorscsapás érte. Vidám, eszes, szorgalmas kis fia

IMRE

a pusztító járványnak lett egy nap alatt (okt. 16.) áldozata 10 éves korában. Férjével, a jeles tanárral s nyelvtudóssal, és Irma leányával siratja a drága kis halottat.

A mélyen sujtott szülék s a kegyes testvér fájdalomából vegyük ki részünket mi is.

Béke lengjen Imre hamvai felett!

Forgó bácsi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Bácsi. Jó szándék, gyenge kivétel. — Müller Gyula. A te rendszered szerint csaknem minden több tagu szóval faraghatunk rejtélyt. De az effélének takaros formát is kell adni, vagy

csinos versebe szedni. Ha tudsz hozzá, küldjed be újra. A koczkás már jobbaeska, de annak két szava csak a minap volt közölve. — **Fiáth Laci, Spitzer Emil.** A képrejtvények közül néhányat megrajzoltatok. — **Ida néni.** A kicsi baj multán örvendek. A nagyobb iránt mért nincs részvéttel? — **Radvánszky Ella.** Hogy hányan vannak az árvák, akiknek számára Albival, Carolával és Antallal együttesen gyűjtötte a szép összeget, meg fogom tudakolni, s aztán megüzenem. — **Parsch Valentina.** A magam életrajzát közölni a »K. L.«-ban? Ez bizony nagy szerénytelenség volna. Halálom után ám emlékezzék meg rólam e hasábkban az én utódom. Örvendő tudomásul veszem, hogy szorgalmasan fogtál hozzá a magyar nyelv tanulásához. — **Margit.** A mese merő reminiscencia: szegény lány, tündér, titkos szer, beteg királyleány, sikeres gyógyítás, boldogság. Ezek régi elemek; de épen a földolgozásukban mutatkozzék a tehetség. Aki pedig verset akar írni, az jöjjön előbb tisztába a versírás szabályaival. — **Borbély Elza.** Szívvel üdvözöllek a »Kis Lap« zászlaja alatt. Írásod biztató. A kis szarvas boczi azóta nyilván már nagy szarvassá lett. — **Sziklay Ilonka.** Küldhetsz bátran. — **Schwitzer Nóra.** Némi rövidítéssel talán megjelenhetne. A táj legsikerültebb a dolgozatban. A másikkól elolvasás után. Ezt megejtén, közösen fogunk határozni. — **Blum testvérek.** A »Forgó bácsi színháza« ezimű kötetben (kapható minden könyvkereskedésben) bőven megtalálod azt, amit kerestek. — **Sarbo Elza.** Üdvözöllek. Ügyedben eljártam. — *Több rendbeli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.*

BÜNTETÉS.

K. D., R. Gy. és B. P. levelei gondatlan írás és rojtos szélű papiros miatt figyelembe nem jöhetnek.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Radvánszky Ella, Albi, Carola és Antal 5 frt. Szalatsy Erzi 50 kr.

*

Tihanyi Miklós árvái javára: Radvánszky Ella, Albi, Carola és Antal 5 frt. Szalatsy Erzi 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« ezimű napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.